

על לימוד משנה בהעמקה

(הערות לתשובתו של הרב יעקב קי רייניץ*)

ולחברותיה, גם אם נתבקשה למעשה רק לכתוב חוות דעת.

ג) באשר למה שכתב הרב יק"ר על הדוגמא שהבאתי בדברי למסקנה הלכתית לא נכונה שתלמידה חייבת להגיע אליה על סמך העיון במשנה שאליה כוונה, יעויין בתשובתו אלי של הרה"ג הרב שאול ישראלי שליט"א בענין הגדון ** (החזרת פקדון ל"אשת המפקיד או לבנו) ובמיוחד בסעיף ו' בתשובתו. אינני רוצה להיות בבחינת "יהוד"ה ועוד לקרא" וע"כ לא אוסיף דברים בגדון.

ד) דומני, כי ראוי היה להקים צוות של מורים לתושבע"פ אשר יעמדו לרשותו של המפקח המרכז של המקצוע לשם מעקב על דרך הפעלתם של התכניות השונות בתורה שבעל-פה, ולשם הפקת משותפת של לקחים ובידיקת מידת הצורך-בשנויים. לי נראה כי התכנית ללימוד משנה בהעמקה היא אחת מהתכניות הטעונות בדיקה ושינוי.

א) הרב יק"ר מציין כי תכנית לימוד משנה בהעמקה, זכתה להצלחה. בעקבותיה עלתה גם רמת ההוראה והתענינותו של התלמידות גברה במקצוע זה. יתכן שמידת הענין אמנם עלתה, אולם אין שאלת הצלחת התכנית רלבאנטית לדיוננו. הדיון נסב על השאלה האם עלולה תלמידה להגיע — תוך כדי לימוד משנה בהעמקה, כפי שהשיטה מופעלת למעשה — למסקנה שניתן לפסוק הלכה ע"פ עיון במשנה בלבד. לטענתי עלולה אמנם התלמידה להגיע לידי מסקנה כזאת, ומשום כך יש לענ"ד לשנות דרך הפעלה זו של לימוד משנה, גם אם התכנית נזכה, כדברי הרב יק"ר להצלחה.

ב) איש לא טען כאילו המטרה היא לביא את התלמידה להיות "יושבת על מדיו"; אך במבנה של שאלון כפי שהוא קיים בשנים האחרונות, ובמיוחד לנוכח העובדה שהסיפור שבשאלון לקוח מן המציאות היומיומית, עשויה התלמידה להסיק מסקנות הלכתיות לעצמה, לבני משפחתה

* ראה, "שמעתין" מס' 52 עמ' 30—33.

** התשובה מתפרסמת להלן.